

Mål- och Resursplan 2020 samt flerårsplan för 2021 – 2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET MED MÅLSTYRNING.....	3
STYRMODELL	3
NULÄGE.....	4
VISION 2020.....	5
KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅLOMRÅDEN OCH UPPDRAG.....	6
POLITISK VILJEINRIKTNING.....	6
MÅLOMRÅDEN.....	7
UPPDRAG 2020	8
FINANSIELLA MÅL OCH EKONOMISKA DIREKTIV	9
EKONOMISKA DIREKTIV	9
MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	9
EKONOMI.....	10
EKONOMIN I LILLA EDET.....	10
BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR 2020–2022	10
SKATTESATS, TAXOR OCH AVGIFTER	11
SKATTEINTÄKTER OCH STATS BIDRAG	12
RESULTATBUDGET, BALANSBUDGET OCH FINANSBUDGET FÖR 2020–2022.....	12
EKONOMISKA RESURSER PER NÄMND OCH STYRELSE ÅR 2020	14
DRIFTSBUDGET MED FLERÅRSPLAN 2021-2022	16
INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSVERKSAMHETEN	17

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET MED MÅLSTYRNING

Styrmodell

För att säkerställa att en god ekonomisk hushållning uppnås ska, enligt kommunallagen, mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål anges.

Mål- och resursplanen är det övergripande styrdokumentet för styrning av utvecklingen i kommunen och dess bolag. Mål- och resursplanen omfattar vision, styrmodell, målområden, resurstilldelning, finansiella mål och ekonomiska direktiv, målområden, ekonomi och budgetförutsättningar.

Kommunens vision 2020 antogs 2006 och beskriver ett önskvärt framtida tillstånd. 2007 beslutade kommunen att fastställa styrprinciper som anger hur fullmäktige och nämnder ska arbeta med mål, inriktning och ekonomi samt hur arbetet med uppföljning och analys ska bedrivas. Styrprinciperna har reviderats 2010 och 2017 och ingår tillsammans med visionen i kommunens övergripande styrmodell.

Kommunfullmäktige fattade 2019-02-25/§ 25 beslut om att utveckla nuvarande styrmodell (Rapport "Översyn och utveckling av styrning och ledning"). Arbetet med implementering påbörjas i och med denna mål- och resursplan för 2020 och ska vara fullt införd, tillsammans med en ny vision, i samband med antagande av mål- och resursplan 2021.

Utgångspunkten i arbetet med styrmodellen är att kommunen huvudsakligen har två olika uppdrag att styra och leda utifrån:

- Styra och leda demokratin och samhällsutvecklingen
- Styra och leda utförandet av välfärdstjänster och service

Kommunfullmäktige ska i första hand formulera målområden och inriktningar för demokratin och samhällsutvecklingen och nämnderna/styrelsen ska utifrån sina respektive ansvarsområden formulera mål och inriktningar utifrån de välfärdstjänster och service som ingår i grunduppdraget.

Kommunfullmäktiges samhällsutvecklingsfrågor blir taktiska och operativa genom att kommunstyrelsen leder och samordnar samhällsutvecklingsarbetet genom en verksamhetsplan som beslutas av kommunstyrelsen. Kommunchefens ledningsgrupp arbetar strategiskt utifrån kommunstyrelsens uppdrag att leda och samordna vision, strategiska områden och målområden. Istället för att bryta ner målområden i nämnderna så leder och samordnar ledningsgruppen arbetet genom projektstyrning.

Nämndernas/styrelsens mål och inriktning kring välfärds- och serviceuppdraget blir taktiska och operativa genom att delegera dessa till förvaltningen genom en verksamhetsplan som beslutas av nämnd/styrelse.

Alla verksamheter ska beskriva sitt grunduppdrag genom att göra en verksamhetsbeskrivning samt arbeta fram relevanta kvalitetsindikatorer med relevanta mätmetoder.

Styrmodellen blir således applicerbar på samtliga organisatoriska nivåer utifrån respektive grunduppdrag och inriktning. Uppföljning och rapportering sker enligt målstyrningssguiden.

Även om arbetet ska genomsyras av varje verksamhets unika uppdrag och förutsättningar så ska dessa arbetas fram utifrån överliggande organisatoriska nivåers styrdokument. Det innebär t ex att hela organisationen har i uppdrag att analysera hur fullmäktiges vision och målområden påverkar den egna verksamheten och hur man kan bidra till kommunens samlade måluppfyllelse.

Nuläge

Lilla Edet är en del av Göteborgsregionen, där Göteborg är den stora tillväxtmotorn. Lilla Edet är en utpendlingskommun, vilket innebär att det är fler som reser från kommunen till sitt arbete än vad det är som reser in till kommunen för att arbeta. Drygt 3 300 personer pendlar ut från kommunen och cirka 1 500 pendlar in. De flesta pendlingsrörelser sker söderut genom Götaälvdalen mot Göteborg och norrut till Trollhättan.

Sedan 2012 har kommunen ökat i invånarantal. Under 2013 hade Lilla Edets kommun den fjärde största befolkningstillväxten i landet, procentuellt sett. Vid utgången av år 2013 fanns det 12 829 invånare. Invånarantalet har fortsatt att öka och vid utgången av 2018 hade kommunen 14 046 invånare. Invånarantalet förväntas fortsätta öka under de närmaste åren. Antalet invånare påverkar kommunens intäkter via skatte- och utjämningsystem, likväl som att antalet arbetade timmar och lönenivåerna i riket gör det.

Lilla Edet är en del av Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, vilket är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige, med Kungsbacka i söder, Lilla Edet i norr, Tjörn i väster och Alingsås i öster. Samverkan sker även mellan några kommuner i närområdet, de så kallade SOLTAK- kommunerna. Genom dessa samverkansformer kan många frågor hanteras på ett effektivare sätt än vad en kommun i Lilla Edets storlek själv kan klara. Dessutom är det ett bra forum för samverkan över gränserna, där vi kan lära mycket av varandra. Under 2017 bildades ett Räddningstjänstförbund mellan Tjörns-, Stenungsunds och Lilla Edets kommuner.

Lilla Edets kommun har ett ansträngt ekonomiskt läge med svaga resultat under många år. Bokslutet för 2017 avviker dock och visade på ett positivt resultat motsvarande 27,7 miljoner kronor. Bokslutet för 2018 landade på ett positivt resultat om 7,6 miljoner kronor vilket innebar 0,9 % av verksamhetens nettokostnad.

Nämndernas samlade resultat har de senaste åren varit negativa. 2018 var underskottet i den skattefinansierade nämndverksamheten 12,8 mkr vilket uppvägs av överskott för skatte- och bidragsintäkter samt lägre räntekostnader på grund av det rådande ränteläget.

Samtidigt har kommunen stora investeringsbehov. Det är viktigt att vi har en stark ekonomi för att klara de investeringar kommunen behöver genomföra, Dels avser detta återinvesteringar i uttjänt utrustning, inte minst inom VA-verksamheten, men även nyinvestering i till exempel nya exploateringsområden, skolor, IT-utrustning samt gator och vägar. Självfinansieringsgraden har varit låg de senaste åren, om man bortser från 2017 då självfinansieringsgraden låg på 116 procent, vilket innebär att kommunen måste låna upp kapital för att kunna utföra dessa åtgärder. Räntenivåerna på upplånat kapital bedöms ligga på en förhållandevis stabil nivå ännu en tid.

Lilla Edets kommun har en skattesats som är relativt hög i riket, 224:e högsta av 289 möjliga (Gotland borträknat då den skattesatsen även omfattar landsting), men även i Västra Götalandsregionen, 41:a högsta av 49 möjliga.

Vision 2020

Kommunfullmäktige beslutade under 2006 om en vision för kommunens framtida tillstånd. Visionen består av fyra tillstånd som kommunen ska präglas av år 2020.

Växtkraft | Välbefinnande | Stolthet | Identitet

Strategiska områden

För att komma till de framtida tillstånd som beskrivs i Visionen har kommunfullmäktige identifierat sex strategiska områden som bildar hävstänger för att nå visionen. De strategiska områden som fastställts för att sträva mot en uppfylld vision, hävstängerna, anges nedan.

Medborgarkraft får vi genom att:

- uppmuntra medborgarnas initiativkraft
- skapa utrymme för medborgarnas inflytande
- skapa förutsättningar för ett aktivt föreningsliv
- öka integrationen och ta till vara dess möjligheter

Samarbete över gränserna får vi genom att:

- skapa aktiva nätverk både inne i, och utanför den egna organisationen
- hitta fasta samarbetspartners

Attraktiv livsmiljö – goda boenden får vi genom:

- ett aktivt miljöarbete
- att återskapa utsikterna
- att kombinera boende med intressen

Goda kommunikationer får vi genom att:

- identifiera medborgarnas behov och kämpa för att de tillgodoses
- påverka Västtrafik och Trafikverket

Rätt kommunal service får vi genom att:

- erbjuda kommunal service som inte kostar mer än det smakar
- skapa ordning & reda
- aktivt arbeta med omvärldsbevakning

Högre utbildningsnivå får vi genom att:

- väcka lusten till ökat lärande och inspirera elever i grundskolan till fortsatt utbildning
- locka nya kommuninvånare genom att erbjuda attraktivt boende

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅLOMRÅDEN OCH UPPDRAG

Politisk viljeinriktning

Framtiden är ljus. Lilla Edets kommun är en kommun med fantastiska **möjligheter**. Vi har en geografiskt attraktiv placering med **närhet** till Göteborg men även till flera mindre städer. Vi har vår vackra älv och fantastiska **naturområden** vilket gör kommunen attraktiv att leva och bo i. Som en relativt liten kommun har vi fördelen med korta beslutsvägar och möjligheten till **samordning och samarbete**.

Vi har också stora utmaningar. Vi har allt för låga resultat i våra skolor, vi har ett allt för högt ohälsotal bland våra invånare. Det finns ett missnöje och misstroende i kommunen som behöver vändas. Kommunen har en svag och sårbar ekonomi som behöver stärkas.

Vi behöver ta oss an våra stora utmaningar samtidigt som vi tar tillvara våra fantastiska möjligheter. Vi behöver fatta beslut som är **långsiktigt hållbara** och satsa mer av våra resurser på det **förebyggande och främjande** arbetet.

Vi vill att Lilla Edets kommun ska vara en kommun där medborgarna får komma till tals, där vi lyssnar på varandra. Där **dialog** och **tillit** står i fokus. Där civilsamhället och näringslivet är starkt. Vi uppskattar alla de initiativ och det arbete som görs i ideella föreningar, i småföretag, i familjen och av enskilda. Vi vill ta bättre vara på de initiativ som tas och det arbete som görs för att förbättra vår kommun. **Tillsammans** är vi starka och tillsammans kan vi göra skillnad.

Kommunen behöver vara en **attraktiv arbetsgivare**. För oss är **medarbetarinflytande** viktigt. Det finns så fantastiskt mycket kompetens i kommunorganisationen och idéerna om hur vi effektiviserar och förbättrar kommunens service finns många gånger ute i basverksamheterna. Medarbetarna behöver känna att de får komma till tals och att deras idéer tas på allvar. Då blir vi en attraktiv arbetsgivare.

I det kommunala arbetet vill vi att **jämställdhet, jämlikhet, miljöarbete** och **serviceanda** ska prägla organisationen och arbetet. Det är viktigt att alla som jobbar i kommunen har en förståelse för att kommunen är en serviceorganisation till våra medborgare.

Målområden

Utgångspunkten i arbetet med styrmodellen är att kommunen huvudsakligen har två olika uppdrag att styra och leda utifrån:

- Styra och leda demokratin och samhällsutvecklingen
- Styra och leda utförandet av välfärdstjänster och service

Kommunfullmäktige ska i första hand formulera målområden och inriktningar för demokratin och samhällsutvecklingen och nämnderna/styrelsen ska utifrån sina respektive ansvarsområden formulera mål och inriktningar utifrån de välfärdstjänster och service som ingår i grunduppdraget. För mandatperioden formulerar kommunfullmäktige fyra målområden inom demokrati- och samhällsutvecklingsuppdraget vilka presenteras nedan.

Bra boende och livsmiljö

Kommunen befinner sig sedan ett antal år i en stark tillväxtfas som ställer krav på gemensamma processer och långsiktighet för att utveckla attraktiva livsmiljöer. Bostadsbyggande och infrastruktur planeras tillsammans med samhällsservice så att behoven av förskolor, skolor och omsorg tillgodoses.

Mätning/målet uppfyllt: Nöjd regionindex (NRI), Hur ser medborgarna på kommunen som en plats att bo och leva på.

Ökad hälsa och välbefinnande

Genom samsyn och samordning av resurser stärker och förbättrar vi hälsoläget i kommunen. Inriktningen på insatserna är förebyggande och har barn och unga och deras familjer i fokus. Barn och unga känner att de får stöd, får synas och får ta plats. En av de viktigaste faktorerna för god hälsa är att klara av skolan. En trygg och bra skolgång tillsammans med en meningsfull fritid lägger grunden till självkänsla, utveckling och inflytande över sin egen vardag.

Mätning/målet uppfyllt: Delaktighet och inflytande i samhället, Medborgarundersökningen Nöjd inflytandeindex (NII)

Hållbar miljö

Alla har ett gemensamt ansvar för att bygga ett hållbart samhälle. Lilla Edets kommun ska vara en kommun i framkant ur ett miljöperspektiv. Vårt miljöarbete bidrar till ett ökat miljöengagemang för att skapa ett mer hållbart levnadssätt i hela kommunen.

Mätning/målet uppfyllt: Lilla Edets kommun ska förbättra sin placering i rankingen "Sveriges miljöbästa kommun"

Attraktivt företagsklimat

Fler och växande företag är avgörande för utveckling, tillväxt och en förbättrad välfärd. Ett attraktivt företagsklimat ger människor möjligheten att försörja sig genom eget arbete. Kommunen samverkar aktivt för en ökad service som underlättar och förenklar för företagare.

Mätning/målet uppfyllt: Förbättrat resultat i insiktsmätningen (servicemätning av kommunens myndighetsutövning)

Uppdrag 2020

Kommunen ska vara digitaliserad 2022

Digitalisering är en av nycklarna för att hitta nya effektivare arbetssätt inom välfärden. Det är en verksamhetsutveckling som behöver prioriteras så att vi kan dra nytta av de möjligheter som finns inom digitaliseringen. Det kommer krävas investeringar initialt som kommer att följas upp med effektiviseringskrav på sikt. Arbetet påbörjades 2019 och fortsätter 2020. Kommunstyrelsen ansvarar för projektet.

Skapa en samlad städ- och anläggningsavdelning där kommunens städ-, fastighets och anläggningsskötare samlas

Genom att samla kommunens verksamheter inom liknande områden under en avdelning finns möjligheter till effektivare resursanvändning. Arbetet påbörjades 2019 och ska sjösättas 2020. När det fattas beslut om gemensam avdelning fattas samtidigt beslut om att lönekostnader för berörd personal överförs till tekniska nämnden. Vi räknar med att den gemensamma avdelningen innebär en effektivisering om åtminstone 500 tkr. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.

Kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och individnämnden samverkar kring "Lilla Edet fritid"

"Lilla Edet fritid" är ett arbete som startades under 2018 för ökad trygghet och studiero. Genom att jobba med och för ungdomarna både under skoltid och fritid skapas trygghet och sammanhang. För att arbetet ska vara lyckosamt kräver det samarbete över gränserna och delaktighet från skolan, individ- och familjeomsorgen samt föreningslivet. Kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och individnämnden ansvarar gemensamt för arbetet.

2021 års Mål- och resursplan ska ha en genomarbetad flerårsplan med flerårig drifts-, investerings- och exploateringsbudget som är förankrad i nämnder och förvaltningar

Kommunens ekonomi är svag och sårbar. Vi står dessutom inför stora investeringar de närmaste åren. Vi är i behov av satsningar och utveckling och behöver samtidigt stärka ekonomin. Mycket av de stora utmaningar vi står inför kommer vi behöva lösa genom effektiviseringar. Därför är det av högsta vikt att verksamheten är välplanerad och långsiktig. Sena och snabba lösningar är oftast långt mycket mer kostsamma än välplanerad verksamhetsutveckling. Effektiviseringar som görs år ett får ofta inte fullt genomslag förens år tre. Detta kräver att nämnder och styrelser långsiktigt planerar sin verksamhet utifrån tillgängliga prognoser. Kommunstyrelsen ansvarar men alla nämnder måste bidra.

FINANSIELLA MÅL OCH EKONOMISKA DIREKTIV

En stabil ekonomisk utveckling är en förutsättning för kommunens framtida verksamhet samt för att nå de mål som anges i Mål- och Resursplanen. Finansiella mål finns också för att de framtida generationerna inte ska belastas med kostnader som förbrukas av dagens generation. För att få en utveckling i rätt riktning fastställs ekonomiska/finansiella mål.

För att bygga upp en ekonomisk stabilitet, och därigenom bl.a. minska riskerna för en allt för ryckig styrning samt minska behovet av att låna kapital till bl.a. investeringar, krävs ett ekonomiskt överskott. Verksamhetens nettokostnad, i resultaträkningen, omfattar summan av samtliga intäkter och kostnader som genereras i verksamheten. Däri ingår alltså inte intäkter och ersättningar i det kommunala utjämningsystemet samt finansiella poster. Kommunens redovisade resultat omfattar kommunens samtliga intäkter och kostnader.

Ekonomiska direktiv

En absolut förutsättning är att de fördelade resurserna och de ekonomiska direktiven följs av hela organisationen. Därför är nedanstående direktiv oavvisliga krav på nämnder och förvaltningar:

Nämnden tilldelas ett kommunbidrag (budgetram) av kommunfullmäktige för verksamheten. Investeringsanslag fastställs av kommunfullmäktige för varje enskilt projekt. Nämndens uppgift under året är att inom kommunbidragets ram bedriva verksamhet enligt beslutade mål, strategier och verksamhetsplan. Kommunbidraget inkluderar även kapitalkostnader.

Ansvarig nämnd äger rätt att fritt omdisponera resurser inom tilldelad budgetram. Anslagsbindningsnivån blir därmed respektive nämnd. Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom tilldelad ram.

Nämnden är skyldig att se till att inga beslut fattas som kräver ekonomiska resurser utan att finansieringen är klarlagd. Tilläggsanslag under löpande budgetår ges i princip endast då en nämnd eller styrelse får nya verksamhetsuppgifter.

Mål för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen skall det för den kommunala verksamheten finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Begreppet ”god ekonomisk hushållning” har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bl.a. att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Kommunen skall ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål. Målformuleringarna bör utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning, anpassat till kommunens egna förhållanden och omständigheter.

Utifrån principen att varje generation själv skall bära sina kostnader och med hänsyn till kommunens finansiella ställning är de finansiella målen följande:

Redovisat resultat vid 2022 års utgång ska vara lägst 2 % av verksamhetens nettokostnad

Kommunens behöver stärka sina resultat på sikt. Vid 2022 års utgång ska det redovisade resultatet vara lägst 2 % av verksamhetens nettokostnad. För att nå dit behöver vi arbeta strategiskt och långsiktigt med effektiviseringar av verksamheterna. Vi måste bromsa kostnadsökningarna för att lyckas. En utgångspunkt att arbeta utifrån är att nettokostnadsökningarna inte får överstiga 2 % varje enskilt år.

Redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad

2020 års resultat ska vara lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad. För att klara det långsiktiga målet om att nå 2 % i resultat av verksamhetens nettokostnad behöver dock alla verksamheter redan nu ställa om och effektivisera ytterligare då effekterna många gånger är förskjutna i tid.

Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på sikt. Den visar hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, d.v.s. det egna kapitalet i förhållande till totala tillgångar. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen, tillgångarnas och skuldernas förändring. Strävan är att minska skuldbelastningen och därmed frigöra utrymme på driftresultatet. Det andra finansiella målet är att soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

EKONOMI

Ekonomi i Lilla Edet

I bokslutet för 2018 redovisade Lilla Edets kommun ett överskott motsvarande 7,6 mkr, vilket är 0,9 procent av kommunens nettokostnader.

Soliditeten enligt balansräkningen har sjunkit under de senaste åren, ser vi tillbaka de senaste tio åren så har soliditeten minskat från 40 procent till dagens 21,4 procent. Jämfört med föregående år har Soliditeten ökat med 2 procentenheter. Om skulden räknas med som finns i ansvarsförbindelsen, d.v.s. den del av pensionsförpliktelsen som redovisas utanför balansräkningen, så är soliditeten -19 procent vilket också är en förbättring jämfört med föregående år. För att förbättra soliditeten krävs det att resultaten i kommunen förbättrats och/eller genom amortering av skulder.

Budgetförutsättningar 2020–2022

Lilla Edets kommun har fortsatt ett stort behov av att styra sin verksamhet så att verksamhetens mål och skattemedlen står i samklang med varandra. Med befolkningsprognoser, skatteberäkningar och verksamheternas mål som grund skall

kommunstyrelsen i sitt förslag till budgetramar för 2020 ta ställning till utvecklingsområden och budgetanpassningar i kommunens verksamhet.

Budgetförutsättningarna är följande:

- Beslutade mål för god ekonomisk hushållning dvs. att redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad 2020 samt att nå 2% av verksamhetens nettokostnad 2022 samt att soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.
- Skattesatsen är oförändrad 2020 på 22:37 kr per skattekrona
- Uppräkning av löner 3,0 procent (beräknas enligt SKL ligga på 3,2 procent)
- Kompensation ges för prisindex (beräknas enligt SKL ligga på 2,3 procent)
- För 2020 beräknas invånarantalet till 14 100 för år 2021 till 14 200 samt 14 300 personer år 2022
- Internräntan motsvarar SKL:s förväntningar av låneränteläget för kommunsverige.

Lönekostnader

För 2020 kommer kostnaderna för löneökningarna att beräknas samt avsättas centralt. De kommer sedan att fördelas ut efter avslutade löneförhandlingar, dock med ett tak på 3,0 procent i löneökningar för varje nämnd. Vad som avses är resultatet av de förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer som avser löneökningarna för befintlig personal.

Förändringar

Utöver uppräkningsramar för lönekostnader och prisökningar samt kompensation för ökade kapitaltjänstkostnader föreslås följande förändringar i ramarna för 2020.

- Ramen för kommunstyrelsen minskar med – 1 750 tkr.
- Ramen för tekniska nämnden minskar med -1 500 tkr
- Ramen för Miljö- och byggnämnden minskar med -500 tkr
- Ramen för individnämnden minskar med -1 400 tkr
- Ramen för utbildningsnämnden förstärks med 5 500 tkr
- Ramen för Kultur- och fritidsnämnden minskar med -1 000 tkr

För den verksamhet kommunen köper avseende SOLTAK AB och SBRF innebär budgetförslaget att ramen förstärks med 12 Mkr. För omsorgsnämnden föreslås oförändrad ram. Individnämndens ram minskas med hyreskostnader för lokalen Varvet i Lödöse med motsvarande 1 500 tkr.

Skattesats, taxor och avgifter

Skattesatsen lämnas oförändrad på 22,37 procent. Taxorna redovisas i särskilt dokument och fastställs i samband med kommunfullmäktiges möten i november och december.

Skatteintäkter och statsbidrag

I beräkningen av skatter och statsbidrag för åren 2020–2022 har övergripande antaganden varit utgångspunkten:

- Befolkningsprognosen för budgetåren 2020–2022 baseras på egna antaganden om befolkningstillväxt
- Utdebiteringen är 22:37 för hela planperioden.
- Skatteunderlagsprognosen bygger på Sveriges kommuner och landstings bedömningar i cirkulär 19:21 daterad 2019-05-02
- I statsbidrag och generella utjämningen ingår även den kommunala fastighetsavgiften men inte del som avser det generella statsbidraget avseende flyktingstödet

Skatteprognos (tkr)	2020	2021	2022
Skatteintäkter	680 528	698 173	722 745
Statsbidrag och generella utjämningen	182 488	189 531	191 537
Antal invånare	14 100	14 200	14 300

Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på den faktiska befolkningmängden den 1 november året innan budgetåret.

Resultatbudget, Balansbudget och Finansbudget för 2020–2022

Nedan följer resultatbudget och balansbudget samt finansieringsbudget för budgetåret 2020 och planperioden 2021 och 2022. Resultatbudgeten bygger på SKL:s senaste skatteunderlagsprognos om prognosticerade pris- och löneökningar för åren 2020-2022. Nedanstående tabeller redovisas i tusen kronor (tkr).

RESULTATBUDGET

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	183 200	201 766	206 608	211 360	216 222
Verksamhetens kostnader	-965 700	-1 004 644	-1 048 804	-1 084 649	-1 118 353
Avskrivningar	-15 800	-19 100	-19 800	-19 900	-20 200
Verksamhetens nettokostnader	-798 300	-821 978	-861 996	-893 189	-922 331
Skatteintäkter	618 600	658 423	680 528	698 173	722 745
Statsbidrag och utjämning	188 700	163 465	182 488	189 531	191 537
Extra statsbidrag		4 013	4 009	4 013	0
Finansiella intäkter	6 400	11 050	11 050	10 500	10 500
Finansiella kostnader	-7 800	-6 900	-6 900	-8 500	-9 500
Årets resultat	7 600	8 073	9 179	528	-7 049
Resultat i % av verksamhetens nettokostnad		0,98%	1,1%	0,1%	-0,8%
Resultatmål			1,00%	1,50%	2,00%

BALANSBUDGET

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	452 800	454 800	456 800
Stattlig infrastruktur	4 000	4 000	4 000
Omsättningstillgångar	139 800	127 900	123 000
Summa tillgångar	596 600	586 700	583 800
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	144 000	144 500	137 500
Långfristiga skulder & avsättning för pension	249 700	249 700	249 700
Kortfristiga skulder	210 000	200 000	200 000
Summa eget kapital och skulder	603 700	594 200	587 200
Soliditet	24,14%	24,63%	23,55%

FINANSIERINGSBUDGET

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Tillförda medel			
Årets resultat	9 179	528	-7 049
Justering för ej likvidpåverkande poster			
Avskrivningar som belastar resultatet	16 300	16 800	16 900
Minskning anläggningstillgångar	0	0	0
Minskning av omsättningstillgångar	0	0	0
Ökning långfristiga skulder	0	0	0
Summa tillförda medel	25 479	17 328	9 851
Använda medel			
Nettoinvesteringar	-45 000	-45 000	-45 000
Ökning av omsättningstillgångar	-10 000	-10 000	-5 000
Minskning långfristiga skulder	0	0	0
Summa använda medel	-55 000	-55 000	-50 000
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	-29 521	-37 672	-40 149

Ekonomiska resurser per nämnd och styrelse år 2020

En fördelning av resurser till respektive nämnd görs endast för år 2020. Kommunfullmäktige beslutar om nedanstående kommunbidrag, alltså det nettokostnadsutrymme som respektive nämnd/styrelse har till sitt förfogande under året.

Nedanstående tabell visar den förändring som respektive nämnd erhåller 2020 gentemot budget 2019. Totalt sker det satsningar på 21,7 mkr exklusive generell uppräknings för löneökningar som uppgår till 15,0 mkr. I den ökningen ingår kompensation för kapitaltjänstkostnader motsvarande 2,1 mkr. I kommunstyrelsens ram ingår ökningen av den verksamhet som kommunen köper avseende SOLTAK AB och SBRF där budgetramen enligt förslaget förstärks med 12 mkr. Utöver det minskas Individnämndens ram med hyreskostnader för lokalen Varvet i Lödöse med motsvarande 1 500 tkr.

	Budget 2019	Budget 2020	Förändring
Kommunfullmäktige	805	816	11
Revision	649	658	9
Valnämnd	299	0	-299
Kommunstyrelsen	75 344	87 253	11 909
Överförmyndarnämnden	1 794	1 826	32

Tekniska nämnden Skattekollektiv	22 154	22 249	95
Miljö- och byggnämnden	5 060	4 617	-443
Omsorgsnämnden	217 327	219 117	1 790
Individnämnden	90 993	89 556	-1 437
Utbildningsnämnden	337 501	348 009	10 508
Kultur och Fritidsnämnden	25 183	24 699	-484
Summa Nämnder	777 109	798 800	21 691

Det kommunbidrag som nämnd och styrelse tilldelats är det utrymme som den har att förhålla sig till. Kommer det ett läge där valet mellan nämndens måluppfyllelse och ekonomiskt utrymme ställs mot varandra, så är det ekonomiska utrymmet överordnat. Samtliga nämnder förutsätts att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans. Detta kan då leda till att nämnden måste besluta om förändrade målsättningar.

Nedanstående tabell visar de effektiviseringar/minskade kostnader som respektive nämnd ska genomföra under 2020, samt vad varje nämnd erhåller i indexuppräknningar, kapitalkostnader samt satsningar.

DRIFTBUDGET 2020

	Budget 2019	Budget 2020					BUDGET 2020
		Index	löneindex till lönepott	Kapital-kostnad	Soltak + SBRF+varv	Resurs-fördelning	
Kommunfullmäktige	805	21	-10	0			816
Valnämnd	299					-299	0
Revision	649	12	-4	0			658
Kommunstyrelsen	75 344	2 211	-880	329	12 000	-1 750	87 253
Överförmyndarnämnden	1 794	53	-21	0			1 826
Tekniskanämnden Skattekollektiv	22 154	608	-119	1 106		-1 500	22 249
Miljö- och byggnämnden	5 060	258	-200	0		-500	4 617
Omsorgsnämnden	217 327	7 462	-5 709	37			219 117
Individnämnden	90 993	3 136	-1 682	9	-1 500	-1 400	89 556
Utbildningsnämnden	337 501	10 639	-6 072	441	5 500		348 009
Kultur och Fritidsnämnden	25 183	707	-331	140		-1 000	24 699
Index helårseffekt 2019	20 821						20 821
Löneindex 2020							15 027
Index 2021							
Index 2022							0
Summa Nämnder	797 930	25 105	-15 027	2 062	16 000	-6 449	-834 648
Index							
Finans	-24 048						-27 348
Skatteintäkter	658 423						680 528
Generella stb/ utjämningar & fastighetsavgif	163 465						182 488
NYTT STATSBIDRAG (Del av flyktingstöd)	4 013						4 009
Finansiella intäkter	11 050						11 050
Finansiella kostnader	-6 900						-6 900
Finansnetto	806 003						843 827
Budgeterat resultat	8 073						9 179
Utfall							1,10%

Driftsbudget med flerårsplan 2021-2022

Nedan tabell visar driftsbudget samt flerårsplan 2021-2022. Nämnderna kompenseras med ett index på knappt 2,0 procent för 2021 och ca 1,5 procent 2022. Kompensationen ska täcka både löneökningar samt prisökningar. Enligt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) senaste skatteunderlagsprognos beräknas löneökningar vara 3,2 procent 2021 och 3,3 procent 2022 och prisökningarna beräknas till 2,4 respektive 2,6 procent. Det innebär i praktiken att nämnderna behöver effektivisera i verksamheterna de kommande åren.

Utifrån ovanstående förutsättningar får kommunen ett budgeterat resultat 2021 på 1,5 procent respektive 2,0 procent 2022 av verksamhetens nettokostnader

DRIFTBUDGET 2020 med flerårsplan

	Budget 2020						Plan 2021		Plan 2022		
	Budget 2019	Index	löneindex till lönepott	Kapital-kostnad	Soltak + SBRF+varv	Resurs-fördelning	BUDGET 2020	Kapital-kostnad PLAN 2021	Kapital-kostnad PLAN 2022		
Kommunfullmäktige	805	21	-10	0			816	0	816	0	816
Valnämnd	299					-299	0		0		0
Revision	649	12	-4	0			658	0	658	0	658
Kommunstyrelsen	75 344	2 211	-880	329	12 000	-1 750	87 253	767	88 020	219	88 239
Överförmyndarnämnden	1 794	53	-21	0			1 826	0	1 826	0	1 826
Tekniskanämnden Skattekollektiv	22 154	608	-119	1 106		-1 500	22 249	1 078	23 327	880	24 207
Miljö- och byggnämnden	5 060	258	-200	0		-500	4 617	0	4 617	0	4 617
Orsorgsnämnden	217 327	7 462	-5 709	37			219 117	27	219 144	5	219 149
Individnämnden	90 993	3 136	-1 682	9	-1 500	-1 400	89 556	12	89 568	0	89 568
Utbildningsnämnden	337 501	10 639	-6 072	441	5 500		348 009	441	348 450	441	348 891
Kultur och Fritidsnämnden	25 183	707	-331	140		-1 000	24 699	306	25 005	189	25 194
Index helårseffekt 2019	20 821								0		
Löneindex 2020							20 821		20 821		20 821
Index 2021							15 027		15 027		15 027
Index 2022							0		15 150		15 150
Summa Nämnder	797 930	25 105	-15 027	2 062	16 000	-6 449	-834 648	2 631	-852 429	1 734	-868 413
Index											
Finans	-24 048						-27 348		-28 500		-29 500
Skatteintäkter	658 423						680 528		698 173		722 745
Generella stb/ utjämnings- & fastighetsavgif	163 465						182 488		189 531		191 537
NYTT STATSBIDRAG (Del av flyktingstöde	4 013						4 009		4 013		
Finansiella intäkter	11 050						11 050		10 500		10 500
Finansiella kostnader	-6 900						-6 900		-8 500		-9 500
Finansnetto	806 003						843 827		865 217		885 782
Budgeterat resultat	8 073						9 179		12 788		17 369
Utfall							1,10%		1,50%		2,00%

Investerings- och exploateringsverksamheten

Investering

Huvuddelen av investeringarna görs inom tekniska nämnden. Det är främst åtgärder inom vatten/avlopp samt gator och vägar. Inom kommunstyrelsen handlar det främst om ersättning av uttjänta IT-system. Övriga nämnders utrymme avser främst inventarier och reinvesteringar.

Nämnderna betalar ränta på investeringarna, internränta som erläggs till finansenheten, vilken för år 2020 fastställs till 2,4 %.

För 2020 fastställs investeringsutrymmet till 73 000 tkr, varav 23 000 tkr inom skattefinansierad verksamhet och 50 000 tkr inom avgiftsfinansierad verksamhet. Exploateringsutgifterna fastställs till maximalt 36 000 tkr.